

49^e jaargang nr. 2

Slopen of hergebruiken

In 2030 zal in Nederland 1 op de 10 agrarische erven nog de functie van boerenerf vervullen. Als er niets gebeurt staat er dan 32 miljoen! m² aan gebouwen die niet meer voor hun oorspronkelijke functie worden gebruikt. Daartegenover staat dat vanaf 2000 de oppervlakte bebouwing op agrarische bedrijven met 20% is toegenomen. Het is dus de hoogste tijd dat we na gaan denken over de oplossingsrichtingen voor niet meer in gebruik zijnde agrarische gebouwen. Dat vertelde Nico Beun op de “erventransitiedag” op donderdag 5 februari in het gemeentehuis van Hellendoorn. Nico Beun was één van de sprekers op deze dag die in het teken stond van vrijkomende agrarische bebouwing. Hij is werkzaam bij het Innovatie Netwerk Agro en Groen en houdt zich bezig met vraagstukken over innovatie en vernieuwing van het landelijk gebied.

De agrarische sector verandert in rap tempo. Het aantal bedrijven daalt, maar de productie blijft op peil. Dat houdt in dat bedrijven groeien terwijl anderen stoppen, schaalvergroting dus. Hoe moet je dan omgaan met de vrijkomende bebouwing?. Er zijn een aantal oplossingsrichtingen. Ten eerste is er de woonfunctie. Schuren worden afgebroken en daarvoor in de plaats mag een eigenaar een woning bouwen. Dit noemen we de Rood voor Rood-regeling. Ook worden schuren gebruikt voor iets anders als waar ze oorspronkelijk voor gebouwd zijn. Iedereen kent natuurlijk wel het voorbeeld van caravanstalling, maar ook kleinschalige bedrijvigheid komt regelmatig voor. Hier is het beleid voor de Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) van toepassing. Blijft er altijd nog categorie stallen over die niet meer gebruikt worden. Hier zal met name gekeken moeten worden naar mogelijkheden om ze te slopen als er geen passende functie mogelijk is.

Een bijkomend probleem is de asbest op de daken. Daar waar een bedrijf in gebruik is en ontwikkeld wordt, zal de asbestproblematiek ook aangepakt worden als er geïnvesteerd wordt. Maar er is ook een hele categorie waar de inkomsten niet opwegen (of zelfs geheel ontbreken) tegen de kosten van asbestsanering. Daarbij komt ook nog dat het asbest erosie gaat vertonen als gevolg van weersinvloeden en ouderdom van de platen. Hierdoor treedt er ook vervuiling op van de grond rondom deze stallen en ligt sanering van de grond op de loer. Saneren van al het asbest kost bij benadering 1 miljard euro en op een of andere manier zal dit opgehoest moeten worden.

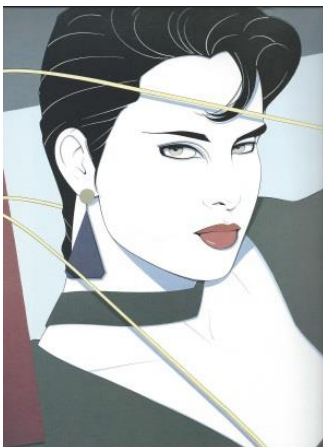
Als we in de nabij omgeving kijken zien we deze ontwikkeling natuurlijk ook. Alterra heeft een prognose gemaakt voor de komende 15 jaar en vergeleken met alle andere Twentse

gemeenten. De prognose is dat in Enschede 28% van de totale bebouwingsoppervlakte geen agrarische functie meer zal houden. Dat is ruim 80.000 m². Deels zal deze oppervlakte gebruikt worden voor “wonen” en VAB’s. Maar ook een deel zal niet (geschikt?) meer gebruikt worden. De vraag is of de markt dit zal oplossen, of dat er toch aanvullende maatregelen moeten komen om sloop te bevorderen.

In deze editie van Ons Orgaan de volgende onderwerpen:

- "Met kunst de boer op!" (column van Hanny Holdijk)
- Herverkaveling Usseleres (uit de oude doos)
- PAS en N2000 ter visie
- Niejs oaver de Streektaal
- De Vriendschap
- Berichten van de Vrouwen van Nu
- Verenigingskalender

"Met kunst de boer op!"

Op de foto zien we een werk van Patrick Nagel uitgevoerd in acryl op canvas. De kunstenaar is geboren in 1945 en groeide op in Orange County, California. Hij is overleden in 1984. ziet U: Reliëf VI, 1968, beschilderd papier-maché, 105 x 105 cm,

De popart van Patrick Nagel heeft een kleine introductie. Zijn minimalistische stijl toont ons koele, iconische vrouwen met allure. Zijn elegante grafische werk en zijn figuratieve grafische portretten worden vandaag de dag nog steeds als een inspiratiebron gezien door jonge designers en illustratoren.

Patrick Nagel heeft met zijn werk in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw een nieuwe blijvende trend gezet.

Hij zorgde voor een opleving van het illustratieve werk in Los Angeles dat daardoor het epicenter werd van de Visual Art. Het was een wederkerende relatie—Los Angeles beïnvloedde zijn stijlontwikkeling en op zijn beurt drukte Patrick Nagel een onuitwisbare stempel op de stad en zijn wijde omgeving.

Door culturele kruisbestuiving, zijn werk absorbeerde “Het moment”, b.v. de modiefotografie van Guy Bourdin en Helmut Newton, tot het beïnvloeden van de muziekvideo’s van David Bowie, Robert Palmer en Georg Michael tot aan de creatie van de LP cover van Duran Duran in 1981.

Nadat Patrick Nagel zijn Tour of Duty in Vietnam had vervuld studeerde hij Fine Art op het Chouardinstitute en aan de staatsuniversiteit van Californië, Fullerton, waar hij in 1969 zijn bachelor behaalde in fine Art en grafisch design. Hij gaf tegelijkertijd les aan het Art center

of design en profileerde zichzelf als freelance ontwerper en illustrator voor b.v. Ballantine Scotch, IBM en de voorpagina's van het beroemde Harper's Magazine.

In het midden van de jaren 70 begon hij met het illustreren van de verhalen in de Playboy. Hij toonde daarin zoals hij het noemde: "de opnieuw bevrijdde vrouw". Zijn grote voorbeelden waren Toulouse Lautrec en A.M. Cassandre.

De vrouw die Patrick Nagel scheidt is een gecompliceerd schepsel. Ze wil aandacht maar houdt ook afstand. Ze is intelligent maar ook zelfingenomen. Nagel zegt daarover dat hij niet echt zo'n vrouw zou willen. Hij portretteert ze als creaturen van de nacht die misschien teveel roken en drinken maar wel altijd de controle houden. Breekt met de voormalige pin-up tradities waarin vrouwen een object zijn. Toont de snel veranderende rol van de vrouwen in Amerika. In de jaren 70 zet hij ze nog neer als soft en onzeker maar in de jaren 80 zijn ze sterk en zelfbewust. Hij produceerde 60 werken in limited editions die werden verkocht over de hele wereld. Over de hele wereld is zijn werk in musea te vinden. Een hartaanval in 1984 maakt een einde aan het veelbelovende bestaan van deze kunstenaar. Dit was alweer de 12e kunstcolumn. Ik hoop dat U ervan geniet.

Hanny Holdijk.

Ruilverkaveling van den Usseleresch 23-12-1938

Met dank aan Jan ter Heegde uit Usselo die onderstaand artikel toezond. Een mooie weergave hoe men hier 77 jaar geleden mee bezig was. En hoe actueel het eigenlijk nog steeds is.

""Men schrijft ons uit Twenthe:

Zoals bekend zijn er al geruimen tijd plannen aanhangig voor de ruilverkaveling van den Usseler-Esch. Het is een belangrijk werk, want de 100 ha. die in het verkavelingsplan zijn opgenomen, behooren aan niet minder dan 100 eigenaren en die hebben vaak nog meerdere percelen. Een bewijs dat de grondversnippering zeer groot is en een behoorlijk exploitatie onmogelijk maakt. Vooral in dit tijdsgewricht, waarin onze landbouw tot den top zijner prestatie moet worden gevoerd is dat een onhoudbare toestand en het is te hopen dat het plan thans doorgang vindt. Aldus sprak woensdag ir. C. E. W. van Panhuys uit Den Haag, die als onder-voorzitter van de Centrale Cultuur-technische Commissie een vergadering leidde te Usselo, waar aan belanghebbenden een uiteenzetting werd gegeven.

Het plan beoogt aan iederen eigenaar een aaneengesloten grond perceel te geven, zoo gunstig mogelijk bij zijn bedrijf gelegen en dat vanaf een weg te bereiken is. Nu liggen vele percelen niet aan een weg en heeft zichzelf een bepaald recht van overgang ontwikkeld, welke recht ook in vele opzichten schadelijk was voor de diverse eigenaren. Met de uitvoering van het werk is de Ned. Heide Mij belast, die het in werkverschaffing zal doen

uitvoeren, zeide Ir. W. Rienks. Cultuurconsulent uit Zwolle, die een uitvoerige toelichting gaf op de plannen.

De kosten zijn begroot op f 18.500,- aan arbeidsloon, waarin het rijk voor 95% bijdraagt. Aan loon zullen de eigenaren dus niet meer dan f 1000,- hebben te betalen. Voor hun rekening komen echter andere kosten voor kunstwerken en duikers, zoodat op een bedrag van f 65 per ha gerekend moet worden. Het rijk schiet deze kosten voor en de eigenaren kunnen ze in 30 keer terugbetalen, met dien verstande, dat per termijn 5% moet worden van het voorgeschoten bedrag.

Men kent groote waarde toe aan het doorgaan van dit verkavelingsplan omdat in Twente nog meerdere esschen onder handen moeten worden genomen. In de eerste plaats de Hasseleresch en de Deurningeresch. Vervolgens staan ook de Rossummer-, Lemseler- en de Reutemeresch op het programma. Wanneer de Usselosche eigenaren het juiste besluit nemen zal dat zeker van gunstige invloed zijn op die van de overige esschen. De ervaringen in Staphorst, Ommen en Hardenberg opgedaan doen het beste voor Usselo verwachten. De voorbereidingen van die verkavelingen zijn trouwens een reden tot vertraging geweest voor het ter hand nemen van het Usselosche plan.

Het bleek bij de uiteenzettingen dat het plan der gemeente Enschede, om den harden weg naar Haaksbergen in den esch een ander tracé te geven niet zal worden uitgevoerd, evenmin als dat om ter plaatse een verharde aansluiting te maken naar den straatweg naar Boekelo. Dat is zeer toe te juichen, omdat thans het prachtige aspect van den esch behouden kan blijven. De bestaande zandwegen zullen alle verbeterd worden en de meeste zullen ook van slooten worden voorzien. Bij den Helweg, die midden over den esch loopt zal dit laatste niet nodig zijn.

Duidelijk gaf de heer Rienks aan hoe in de toekomst de verschillende zandwegen zullen loopen. In het plan zijn ook opgenomen verschillende gronden in het N.W. van den eigenlijken esch, waar grondruil en verandering resp. opheffing van zandwegen moet plaats vinden. Dit kan zonder groote kosten geschieden.

Aan de Zuidzijde van den esch zal een beek moeten worden verlegd. Spr. deed mededeelingen over de instelling van een plaatselijke commissie aan wie de eigenaren hun wenschen in verband met de verkaveling kenbaar kunnen maken. Zooveel mogelijk zal aan ieders wenschen tegemoet gekomen worden.

Nadat de heer Rienks met kracht erop had aangedrongen dat de eigenaren op 22 Aug. zouden stemmen voor het doorgaan van het plan was er gelegenheid tot het stellen van vragen. Hiervan werd terdege gebruik gemaakt en bij de beantwoording werd toegezegd, dat de betrokkenen bij de verkaveling zoo weinig mogelijk hinder zouden ondervinden, Men wil de zaak zo goedkoop mogelijk uitvoeren. Prettig was het, dat uit den boezem der eigenaren de vraag opkwam of de legendarische vlierstruik op den Boaken behouden zou blijven. Dit bleek gelukkig het geval. De heer Rosink, die eigenaar is van het hoekje grond waarop hij staat, zal hem voor verder behoud schenken aan de Oudheidkamer „Twente', Bravo! Met een opwekkend slotwoord van den voorzitter werd de vergadering gesloten. ""

PAS en beheerplannen N2000 ter visie

Tot en met 20 februari ligt de ontwerp-PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) ter visie. Het ontwerp-PAS geeft aan dat bedrijven met een uitbreiding van de depositie van meer dan 1 mol/ha een Nb-vergunning moeten aanvragen. Bedrijven met een lagere uitbreiding kunnen volstaan met een melding. De benodigde ruimte wordt toebedeeld op volgorde van binnenkomst. Bedrijven die zijn uitgebreid zonder Nb-vergunning kunnen gelegaliseerd worden. De basis hiervoor is het maximum aantal dieren in de jaren 2012 t/m 2014. In sommige gevallen is het aan te raden nog een vergunning aan te vragen onder het huidige regime. Het ontwerp-PAS is nog niet definitief.

Op 9 februari konden belangstellenden informatie vragen op een inloopbijeenkomst bij Bad Boekelo. Tussen 15.00 uur en 21.00 uur hebben velen hiervan gebruik gemaakt. De PAS is een ingewikkelde materie. Doel is het terugdringen van de stikstofuitstoot op landelijk niveau. Hierbij wordt niet alleen naar de landbouw gekeken maar ook naar verkeer en industrie. Voor de landbouw via de PAS ontwikkelingsruimte beschikbaar die nodig is als men het bedrijf wil uitbreiden.

Tegelijkertijd liggen de beheerplannen van de N2000 gebieden ter visie (van 9 februari tot en met 23 maart). In deze plannen is per N2000 gebied aangegeven met welke maatregelen men de kernnatuur van deze gebieden wil ondersteunen. Dit gaat ten koste van een flinke oppervlakte landbouwareaal dat is aangewezen als buffergebied voor de N2000 gebieden. Belangrijkste maatregel om de gevolgen van stikstofdepositie te verminderen is het verhogen van het waterpeil in de buffergebieden. Daarnaast worden per gebied specifieke maatregelen aangegeven.

Zoals gezegd, een ingewikkelde materie, maar zeker de moeite van het verdiepen waard, want alle veebedrijven krijgen er mee te maken. Voor meer informatie:

<http://pas.natura2000.nl/pages/home.aspx>

<http://www.overijssel.nl/thema's/natuur-en-landschap/projecten/inspraak/inspraak-natura-2000/>

Niejs oawer de Streektaal

'Aait wat aans', zo het de nije revue van de Hokseburgse toneelgroep Allô Jannaô. Disse 59e revue is zes oamnden te zeen in theater de Kappen op de vriedagen 13, 20 en 27 meert en op de zoaterdag 14, 21 en 28 meert. De kaarten kost € 17,50 en dee köj digitaal bestellen via www.haaksbergserveue.nl of telefonisch op de maandag-, deensdag- of doonderdagoamnde tusken 19.00 en 21.00 uur via 06-12398891. Aj nog meer weten oawer Allô Jannaô möj efkes de kraant van 24 januari opzeuken, köj ok leazen hoo 't ooit begunnen is en hoovöl wille ok de spöllers der aait an hebt had en hoo ze al dee joaren ok bint greuid.

In februari is der wieder nich zovöl te doen, alns draeijt un 't carnaval en de mooie optochten. Meert is de dialectmoand en dan wördt der her en der andach evroagd vuur de streektaal, hoalt 't in de gaten. 'n Kreenk vuur de Twense Sproak hef op 26 meert bie 't Hoogspel in Deelden vuur de tweede keer nen mooien oamnd met gloepends korte verhalen en de mooiste verhalen wördt dan ok vuurleazen. Meer niejs koomp in 't digitale Orgaan van meert. A'j nog vroagen hebt of iej weet' dat der eargens aandere 'n mooi optreden in de streektaal is, köj mie'j aaltied bellen, 074-2911090, Alie van der Veer.

"De Vriendschap"

Toneelvereniging de Vriendschap speelt in 2015 op een nieuwe locatie, het Teesinkbos in Boekelo, de musical de Jantjes. Speeldata zijn vrijdag 3, zaterdag 4, dinsdag 7, vrijdag 10 en zaterdag 11 juli 2015. Wij heten u van harte welkom. Kijk ook op www.devriendschap.com.

De fiets-en wandelcommissie

De volgende winterwandeling maken we op 24 februari in de z.g. stadsparken van de Wesselerbrink en de Helmerhoek. We verzamelen om 13.30 uur op de parkeerplaats van het pannenkoekenhuis Le Pompidou, Wesselerweg 13.

Graag even opgeven bij één van de commissieleden als je mee wilt wandelen. Alle middagtochten beginnen om 13.30 uur. Meer info of tips bij de commissie: Wil Vreeman (053-4320677), Thera Migchelbrink (053-4343711), Hermieke Voogd (053-4351983) en Alie van der Veer (074-2911090).

Op bezoek bij de schaapherder

Op donderdag 5 maart kunnen we kijken bij schaapherder Jose Dood uit Bornerbroek. Zij heeft haar schapen bij Mia Gunneman in de wei lopen en 's zomers is zij met haar schapen op de heide. Zij zal ons haar verhaal vertellen bij haar schaapjes. Lijkt het je leuk om haar verhaal te horen, geef je dan even op voor 1 maart bij: Rendi Geerdink, tel.053-4281382, e-mail: jgeerdink@hetnet.nl of Ans Olink, tel.053-5744854, e-mail: olink20@kpnmail.nl Voor informatie kun je op hun site kijken: Schapengrazerij Bornerbroek. Kosten 3 euro per persoon, donderdag 5 maart 13.00 Mia Gunneman, Lonneker Markeweg 135, 7532 RZ Enschede.

Paasbijeekomst

Woensdag 25 maart houden wij weer onze jaarlijkse Paasbijeekomst in het verenigingsgebouw in Usselo. Dit keer hebben wij Tineke van Buren bereid gevonden om ons deze middag het een en ander te vertellen over dichteres Johanna van Buren. Tineke van Buren is verre familie en heeft zich verdiept in het werk en leven van deze dichteres. Velen van ons kennen Johanna van Buren van haar mooie en inspirerende gedichten maar hoe haar leven er werkelijk uit heeft gezien is voor menigeen onbekend. Dit wordt door Tineke, middels een dia presentatie nader belicht. Natuurlijk wordt u ook voorzien van een hapje en een drankje zoals u van ons gewend bent op een Paasbijeekomst. Aanvang: 14.00 uur. Kosten: € 5, - Opgave: donderdag 12 maart bij Jannie Zoetman telefoon 053-4315030 of per e-mail: j.h.zoetman@home.nl

het bestuur.

Nieuws van de Cabaretgroep

Op dinsdag 31 maart 's avonds om 20.00 uur komen we voor een eerste bespreking en de rolverdeling bij elkaar in het Kulturhus in Tweekelo. Er liggen al een paar leuke stukken op de plank en de "vaste" groep kan binnenkort de stukken tegemoet zien. Maar..... we zijn op zoek naar meer mensen die het leuk vinden een keer op de planken te staan om iets voor te

dragen of mee te doen met een dans. Interesse gewekt? Schroom niet en kom gewoon. Meer weten? Bel of mail even naar Bertie de Jong (053-4347660) bertie.bob@tiscali.nl of naar Alie van der Veer (074-2911090) a.h.vanderveer@wolmail.nl .

Musical

De Culturele Commissie heeft kaarten gereserveerd voor de musical "De Kleine Parade", uitgevoerd door "De Verstrooiers". De Kleine Parade speelt zich af in de jaren '30 en vertelt het verhaal van het adellijke milieu in die tijd, dat zich op een neerbuigende wijze onderhoudt met het volk uit de lagere klasse. Op humoristische wijze wordt de arrogantie en de bekrompenheid beschreven van de hogere kringen en de daarmee gepaard gaande klassenstrijd.

De energieke volksscènes en –liedjes zorgen voor een uitvergroting van het contrast tussen de rangen en standen in die tijd. Het artistieke milieu speelt een relativerende rol, die de grenzen tussen de beide klassen doet vervagen. Met liedjes als "Loflied op Dora" en "Ken je lache Lieve Heer" is deze musical van de hand van Wim Sonneveld met muziek van Friso Wiegersma een echte klassieker!

Regisseur Karel Kunne maakte speciaal voor De Verstrooiers een unieke bewerking, met de nadruk op geloofwaardig spel en indrukwekkende zangpartijen. Samen met de professionele muzikale ondersteuning van Hans Barkel staat deze garant voor een prachtige avond totaaltheater!

Waar? In Theater De Kappen. Datum: zaterdag 11 april 2015: Tijd: 20.00 uur: Prijs: 13.50 Euro.

Opgave tot 15 februari bij Ali de Boer tel. 0534 288909 of e-mail alma1941@planet.nl

De culturele commissie

Agrarische Excursie 21, 22 en 23 april in Olst, Diepenveen en Wesepe /Averlo

Programma:

8:45 uur ontvangst en opening bij het Wapen van Wesepe. Deze dag worden 4 verschillende locaties bezocht.

- Fam. De Weerd (boerderij winkel Pleegste) telen al 28 jaar asperges.
- Fam. Kleverkamp bij Schalkhaar hebben een akkerbouw bedrijf waar o.a. koolzaad voor de bekende Brassica koolzaadolie wordt geteeld.
- Mevr. Harberink, boerin van de boerderij (Natuurderij Keizersrande) .De gebouwen en woonhuis zijn op een terp gebouwd in de uiterwaarden van de IJssel.
- Infocentrum IJssel Den Nul.

Ontvangst, lunch en afsluiting (16:00 uur) zijn bij Het Wapen van Wesepe.

Kosten: € 38.00 per persoon. Opgave voor 3 maart 2015 bij Ans Olink (053-5744854) of email olink20@kpnmail.nl en Rendi Geerdink 053-4281382 of email jgeerdink@hetnet.nl

Bij opgave € 38.00 overmaken op bankrek. NL85 RABO 0309 4752 79 t.n.v. A.J. Geerdink. Alleen bij genoeg deelname gaan wij met een bus op woensdag 22 april 2015. Kosten zijn € 10.00 p.p. De bus vertrekt vanuit Usselo, bus kosten contant betalen. De dames van Haaksbergen gaan met ons mee in de bus. In april leest u in ONS ORGAAN of wij met de bus gaan en hoe laat wij die dag gaan vertrekken.

De agrarische commissie.

Verenigingskalender.

Woensdag 18 februari: Gezamenlijke Buurtkringen
Kaartavond bij 't Spieker, Helmerstraat 320, Usselo, aanvang 20:00 uur.

Donderdag 19 februari: Vrouwen van Nu.
Algemene Ledenvergadering.
Aanvang: 14:00 uur. Locatie: Verenigingsgebouw Usselo.

Dinsdag 24 februari: Vrouwen van Nu
Winterwandeling Wesselerbrink en Helmerhoek.
Voor meer informatie zie elders in deze uitgave.

Woensdag 4 maart: Vrouwen van Nu.
Workshop tapas maken.
Voor meer informatie zie de uitgave van januari.

Woensdag 4 maart: Gezamenlijke Buurtkringen
Kaartavond bij 't Spieker, Helmerstraat 320, Usselo, aanvang 20:00 uur.

Donderdag 5 maart: Vrouwen van Nu.
Bezoek schaapherder Jose Dood bij de fam. Gunneman.
Voor meer informatie zie elders in deze uitgave.

Dinsdag 17 maart: Vrouwen van Nu.
Streektaaldag 2015.
Aanvang: 10:00 uur. Locatie: de "De Carrousel" in Ommen

Woensdag 18 maart: Gezamenlijke Buurtkringen
Kaartavond bij 't Spieker, Helmerstraat 320, Usselo, aanvang 20:00 uur.

Woensdag 25 maart: Vrouwen van Nu.
Paasbijeenkomst.
Aanvang: 14:00 uur. Locatie: Verenigingsgebouw Usselo.

Woensdag 1 april: Gezamenlijke Buurtkringen
Kaartavond bij 't Spieker, Helmerstraat 320, Usselo, aanvang 20:00 uur.

3, 4, 7, 10 en 11 juli: Toneelvereniging de Vriendschap
Musical de Jantjes gespeeld door de Vriendschap op een nieuwe locatie, het Teesinkbos in Boekelo. Wij heten u van harte welkom. Kijk ook op www.devriendschap.com